

hold, der staar paa Spil i vore Traktatforhold overfor Udlandet. Det var dem, jeg særlig sigtede til, og til hvis Forbedring jeg ønskede at bidrage. Den højtærede Stats- og Finansminister har jo selv erkendt, at Forholdene var vanskelige, og at vi havde faaet opsagt en Mængde Traktater og stod midt i Forarbejderne til de nye Traktater. Det forekommer mig da ikke, at det er noget mærkeligt, at jeg vælger baade dette Udgangspunkt og dette Tidspunkt til at kæmpe mod, at den Modløshedens Devise: „Hvad kan det nytte?“ — som tidligere paa et andet Omraade blev stemplet paa dansk Politik — ogsaa skulde udstrækkes til vore handelspolitiske Forhold, vort økonomiske Forsvar udadtil.

I øvrigt kan jeg kun takke den højtærede Stats- og Finansminister for hans forstaaende Opfattelse af, hvad jeg har fremdraget. Den højtærede Minister fremhævede, at jeg intet bestemt Forslag havde fremsat, men troede alligevel, at jeg hentydede til et vist bestemt Forhold, nemlig en Dobbelt-Tarif. Ogsaa fra anden Side har man bebrejdet mig, at jeg ikke fremsatte noget bestemt Forslag; men jeg tror, at den Maade, hvorpaa Diskussionen har udviklet sig, har vist, at jeg gjorde Ret i ikke at komme med bestemte konkrete Forslag, thi for mig var det vigtigste at faa Sagen gennemdrøftet objektivt. Jeg ønskede ikke at bidrage til at vanskeliggøre en Revision af den tilvante Tankegang, jeg omtalte, ved at man fra anden Side, blot fordi det var min Ringhed, der fremsatte bestemte konkrete Forslag, skulde skynde sig med at sætte Etiketter paa som „Storindustri“, „Protektionisme“, „Højfinans“, eller hvilke andre Venligheder man kan finde paa for paa Forhaand at gøre disse Tanker upopulære i Befolkningen. De, der vil bebrejde mig, at jeg ikke fremsatte positive Forslag i min Tale forleden, maa derfor først og fremmest gribe i deres egen Barm. Lad os blot faa Fundamentterne i Orden, saa skal jeg nok, hvis det ønskes, møde med Tegningerne til Huset.

I øvrigt har selvfølgelig den højtærede Stats- og Finansminister Ret, naar han henviser til, at Dobbelt-Tariffen, som han foreløbig mener at maatte tage Afstand

fra, betegner et af Midlerne i den Henseende, men den højtærede Minister mener selv og nævnte selv, at der ogsaa er andre Veje at gaa for at opnaa dette „noget for noget“, som ogsaa han erkender, det er nødvendigt at stræbe efter. Den højtærede Minister nævnte saaledes § 4 i den midlertidige Toldlov om en Straffetold overfor Lande, der behandler os ugunstigt. Ogsaa jeg tillægger denne Paragraf stor Betydning. Men jeg maa alligevel fremhæve, at denne Straffetold er et rent Kampvaaben, og selv om man nu har fremstillet mig som en nok saa drabelig Krigsmand, er det dog ikke Handelskrig for Krigens egen Skyld, jeg har ønsket, men tværtimod Undgaaelsen af Handelskrig, men dermed ogsaa Umuligheden af at praktisere Straffetolden. Det, jeg sigter til, er at skabe os en bedre Basis under selve Forhandlingerne, altsaa give os rent taktiske Vaaben og Midler i Hænde, og jeg kan da saaledes konstatere — det er selvfølgelig med Glæde —, at den højtærede Statsminister i og for sig er en meget større „Køllesvinger“ end min Ringhed, naar han henviser til Straffetolden. I øvrigt modtager jeg den højtærede Statsministers Udtalelser med Tilfredshed, thi atter gentager jeg, at det vigtigste i disse Spørgsmaal ingenlunde er, at man kan mobilisere saa og saa mange Lovparagraffer, Forordninger, Bekendtgørelser o. s. v. Det afgørende er, at man i selve Folket kan mobilisere en Trang til økonomisk Selvhævdelse, til økonomisk Vitalitet, som i det afgørende Øjeblik er den, der skal bære Statens Handlinger. Det har været min Hensigt at bidrage til at vække en saadan Trang, og jeg tror stadig, at Tidens Tryk og Verdens Haardhændethed vil blive mig kun alt for gode allierede i saa Henseende.

Den højtærede Udenrigsminister har ogsaa udtalt sig om disse Spørgsmaal, og jeg kan under de givne Forhold ikke ønske det bedre. Det er jo faldet i den højtærede Ministers Lod at tage den første diplomatiske Succes, vi i lang Tid har kunnet konstatere paa disse Omraader, hjem i Forening med den højtærede Handelsminister, og jeg maa maaske tilføje min Lykønskning i den Anledning. I denne Forbindelse kunde jeg tænke mig,